

KESKKONNAAMET

Maret Gerz
Riigimetsa Majandamise Keskus
maret.gerz@rmk.ee

Teie 05.03.2025

Meie 03.04.2025 nr 7-9/25/4434-2

Seisukoht veerežiimi taastamise kavatsusele Meenikunno looduskaitsealal

Austatud Maret Gerz

Soovite Keskkonnaameti kooskõlastust Meenikunno raba ja seda ümbritsevate metsade loodusliku veerežiimi taastamise kavatsusele.

Töödega hõlmatud maa-ala jääb Meenikunno looduskaitseala Vinso, Meenikunno, Saapasaarte ja Oodsipalo sihtkaitsevööndisse ning Mustjärve ja Liipsaarõ piiranguvööndisse ning projekteeritava Metsaelupaikade looduskaitseala Metsaelupaikade ja Meenikunno sihtkaitsevööndisse.

Kaitseala valitseja nõusolekul on Meenikunno looduskaitseala sihtkaitsevööndis lubatud veerežiimi taastamine¹. Nõusoleku andmise kaalumiseks palume Teil esitada tehniline projekt, kus on täpsemalt näidatud ja kirjeldatud planeeritud tööde teostamine.

Alljärgnevalt toome välja esialgsed tähelepanekud taastamise kavatsuse osas.

1. Töö piirkonnas on registreeritud mitmed I, II ja III kaitsekategooria linnuliigid:

- händkakk (*Strix uralensis*), pesitsusperiood 15.02-30.06;
- musträhn (*Dryocopus martius*), pesitsusperiood 15.03-30.06;
- hallpea-rähn (*Picus canus*), pesitsusperiood 01.04-15.07;
- laanepüü (*Tetrastes bonasia*), pesitsusperiood 01.04-30.06;
- öösorr (*Caprimulgus europaeus*), pesitsusperiood 01.05-15.07;
- suurkoovitaja (*Numenius arquata*), pesitsusperiood 01.04-31.07;
- sookurg (*Grus grus*), pesitsusperiood 01.04-15.07;
- teder (*Lyrurus tetrix*), pesitsusperiood 01.04-15.07;
- väike-kärbsenäpp (*Ficedula parva*), pesitsusperiood 01.05-15.07;
- õõnetuvi (*Columba oenas*), pesitsusperiood 15.04-15.07;
- metsis (*Tetrao urogallus*), pesitsusperiood piiritletud Vinso ja Nohipalu mägualal 01.03-15.07 ja väljaspool mäguala asuvas elupaigaosas 01.04-15.07;
- laanerähn (*Picoides tridactylus*), pesitsusperiood 01.04-15.07;

¹ Vabariigi Valitsuse 26.11.2015 määrus nr 120 „Meenikunno looduskaitseala moodustamine ja kaitse-eeskiri“ § 10 lg 2 p 1

- kanakull (*Accipiter gentilis*), pesitsusperiood 01.03-31.07;
- karvasjalg-kakk (*Aegolius funereus*), pesitsusperiood 15.02-30.06;
- merikotkas (*Haliaeetus albicilla*), pesitsusperiood 15.02-31.07;
- kalakotkas (*Pandion haliaetus*), pesitusperiood 15.03- 31.08.

Looduskaitseseadus § 55 lg 6 sätestab, et kaitsealuse loomaliigi isendi püüdmine ja tahtlik häirimine paljunemise, poegade kasvatamise, talvitumise ning rände ajal on keelatud. Seepärast palume Teil eelnimetatud liikide elupaikades tööd planeerida väljaspool nende pesitusperioodi.

2. Kirjas olete välja toonud, et kavandatav tegevus võib ohustada kuklaste pesakuhilaid. Kui on teada, et kuklasepesad jäävad alale, kus nende jaoks sobiv elupaik hävineb, tuleb Vabariigi Valitsuse 15.07.2004 määruse nr 248 „Kaitsealuse liigi isendi ümberasustamise kord“ alusel taotleda luba ja need ümber asustada.
3. Töö piirkonnas on registreeritud mitme II ja III kaitsekategooria liigi kasvukohad: roomav öövilge (*Goodyera repens*), Helli ebatähtleht (*Crossocalyx hellerianus*), sulgjas õhik (*Neckera pennata*), austria roidputk (*Pleurospermum austriacum*) ja vareaskold (*Diphasiastrum sp.*).

Looduskaitseseaduse kohaselt on II kaitsekategooria taimede kahjustamine, sealhulgas korjamine ja hävitamine keelatud, keelatud on ka III kaitsekategooria taimede hävitamine ja loodusest korjamine ulatuses, mis ohustab liigi säilimist selles elupaigas². Tööde planeerimisel palume sellega arvestada.

4. Meenikunno looduskaitseala kaitsekorralduskavaga on ette nähtud kraavide sulgemine Meenikunno looduskaitsealal. Kaitsekorralduskavas on märgitud, et looduskaitse eesmärkidest lähtuvalt oleks vajalik kogu ulatuses sulgeda Meenikunno looduskaitseala rabamassiivi põhja ja kagu osas asuvad kuivenduskraavid, et aeglustada vete äravoolu rabast ning siirdesoo- ja rabametsast, muutes nii looduslikumaks kõrge loodusväärtusega elupaikade (91D0* ja 7110*), niiskuslembeste taimede ja kaitsealuste liikide (metsis, rüüt, suurkoovitaja) elupaiga seisundit.

Meenikunno kraavide sulgemise kavatsuses märgitud kraavid kattuvad kaitsekorralduskavas märgitud esimese prioriteetsuse ja tegevuste kaardikihi kantud loodusväärtusi mõjutavate kraavidega ning lisaks on sulgemist vajavate kraavide juurde hõlmatud veel kolm (kaks põhja ja üks kagu osas) kraavi, mis on mõistlik samuti sulgeda.

Et vältida kraavide sulgemisel suuremaid üleujutusi, mis omakorda võivad muuta elupaiku ebasoovitavas suunas, on kaitsekorralduskavas antud soovitus, et järjestikuste tammide veetasemete vahe ei tohi ületada 20 cm.

Kuivenduskraavide likvideerimise kavatsuse kirjas on välja toodud, et *valdav osa tööalale jäävatest inventeeritud metsaelupaikadest on B ja C esinduslikkuse/koondhinnanguga, A esinduslikkusega metsaelupaiku on tööala sees väikeste kildudena üksikutes kohtades*. Kuna suur hulk andmeid Meenikunno Natura elupaigatüüpidest pärinevad aastast 2001/2007, siis võib taastamisala ja selle mõjualasse jääda rohkem A ja B esinduslikkusega elupaigatüüpe. (Plaanis on tellida Natura elupaigatüüpide ja nende seisundi näitajate kordusinventuur, kuhu oleks kaasatud veel ka kaitsealale jäävad metsad, mille kohta andmed praegu puuduvad).

---

² looduskaitseseadus § 55 lg 7 ja 8

Üldise soovitusena tuleks töid planeerida nii, et võimalikult väike ala jääks otsese taastamistegevuste alla (raied, masinate liikumisteed ja pinnaste kaevamised). Olemasolevate andmetele tuginedes saame öelda, et kaitseala elupaigatüüpide pindalade osas suuri puudujääke ei ole ja kuna osad metsaosad on veel inventeerimata võib neid kaitsealal veel esineda, seega otseselt taastamistegevuste alla jäävad elupaigaosad saavad pindalaliselt kompenseeritud. Suurem eesmärk parandada kõikide koosluste seisundit sulgedes neid mõjutavad kuivenduskraavid, et koosluste teisenemine kuivenduse mõjul lakkaks/väheneks, kaalub ülesse ajutise häiringu kaitsealal.

5. Kirjas toote välja, et on vajalik teostada trassiraie. Kujundusraie on sihtkaitsevööndis ja vääriselupaikades sobilik raieliik, mida tehakse kaitstaval loodusobjektidel kaitse-eesmärgi saavutamiseks või vääriselupaiga seisundi säilitamiseks ja parandamiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Märt Holtsmann

juhtivspetsialist

looduskasutuse osakond

Looduskasutuse osakond

Kristin Jõgi 5347 6632

kristin.jogi@keskkonnaamet.ee

Looduskaitse planeerimise osakond

Maarja Annuk 5394 3549

maarja.annuk@keskkonnaamet.ee